

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців економічної сфери

«Затверджено»

Голова вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет»

Андрій КРАСЦЮЖОН

М.П. «23» *с.ч.м.д.* 2026 р.

Протокол № 8 від «23» *с.ч.м.д.* 2026 р.

Наказ № 17 від «22» *с.ч.м.д.* 2026 р.

ПРОГРАМА

*підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів
загальної середньої освіти
(вчителі англійської мови)*

**«СТАРША ПРОФІЛЬНА ШКОЛА: НОВІ ПІДХОДИ ТА
ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»**

Одеса - 2026

Розробник: Ірхіна Юліана Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри германських і східних мов та методики їх навчання.

Напрямок підвищення кваліфікації - реалізація державного стандарту профільної середньої освіти педагогічними працівниками, які викладають предмети в профільній школі.

Розроблено на основі типової програми: дана програма адаптована відповідно до типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, які здійснюватимуть освітній процес у старшій профільній школі, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 28.10.2025 № 1415, з урахуванням особливостей викладання іноземних мов та сучасних вимог до формування іншомовної комунікативної компетентності здобувачів освіти.

Термін дії програми: з 22.01.2026 до 22.01.2031 року

Рецензенти:

Ситько Олена Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовної підготовки Одеського державного університету внутрішніх справ

Галіцян Ольга Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Актуальність цієї програми зумовлена необхідністю оновлення підходів до організації освітнього процесу у старшій профільній школі в умовах сучасних суспільних і освітніх трансформацій. Профілізація навчання, орієнтація на індивідуальні освітні траєкторії здобувачів освіти та зростання ролі іншомовної комунікації як ключової компетентності зумовлюють потребу в якісному переосмисленні професійної діяльності вчителя англійської мови. У цьому контексті особливого значення набуває впровадження нових методичних підходів та інструментів, спрямованих на підвищення ефективності навчання та розвиток практичних мовленнєвих умінь учнів.

Сучасний етап розвитку освіти, зокрема реалізація концепції Нової української школи та активна цифровізація освітнього середовища, вимагає від учителя англійської мови високого рівня професійної мобільності, здатності до інтеграції інноваційних технологій та адаптації навчального процесу до потреб профільного навчання. Зростає роль інтерактивних, комунікативно орієнтованих та компетентнісних підходів, що забезпечують формування іншомовної комунікативної компетентності в умовах реального мовного використання.

Ефективність освітнього процесу у старшій профільній школі значною мірою залежить від здатності педагога застосовувати сучасні інструменти навчання, поєднувати традиційні та інноваційні методики, а також враховувати індивідуальні освітні потреби учнів. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває вдосконалення професійної підготовки вчителів щодо проєктування навчальних занять, добору автентичних і дидактично доцільних матеріалів, а також оцінювання результатів навчання в умовах профільної освіти.

Цільова група: учителі англійської мови закладів загальної середньої освіти, які здійснюватимуть освітній процес у старшій профільній школі.

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми: дана програма адаптована відповідно до типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, які здійснюватимуть освітній процес у старшій профільній школі, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 28.10.2025 № 1415, з урахуванням специфіки викладання іноземних мов та вимог профільного навчання.

Форма підвищення кваліфікації: інституційна, дистанційна, на робочому місці тощо; форму підвищення кваліфікації визначає суб'єкт підвищення кваліфікації.

Мета підвищення кваліфікації: розвиток компетентностей учителів англійської мови закладів загальної середньої освіти для ефективної реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти, формування готовності до впровадження нових підходів, сучасних методик і технологій навчання на рівні профільної середньої освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

У результаті опанування програми слухачі повинні знати:

- нормативно-правові засади Державного стандарту профільної середньої освіти, його роль та складники;
- зміст і структуру Типової освітньої програми для 10–12 класів академічних ліцеїв;
- особливості розроблення навчальних програм з англійської мови на основі модельних програм і Державного стандарту профільної середньої освіти відповідно до профілю та з урахуванням потреб учнівства;
- специфіку викладання англійської мови / інтегрованих курсів у старшій профільній школі на основному й поглибленому рівнях;
- особливості та принципи здійснення оцінювання в старшій профільній школі.

У результаті опанування програми слухачі повинні вміти:

- визначати та застосовувати нормативно-правові засади Державного стандарту профільної середньої освіти у професійній діяльності;
- орієнтуватися у змісті й структурі Типової освітньої програми для 10–12 класів академічних ліцеїв;
- розробляти навчальні програми з англійської мови на основі модельних програм і Державного стандарту профільної середньої освіти відповідно до профілю та потреб учнівства;
- здійснювати викладання англійської мови / інтегрованих курсів у старшій профільній школі на основному й поглибленому рівнях;
- здійснювати оцінювання результатів навчання з урахуванням специфіки старшої профільної школи.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

Предметно-методична компетентність (A2):

здатність планувати та реалізовувати освітній процес з англійської мови з урахуванням цілей профільного навчання; уміння добирати та застосовувати ефективні методи, прийоми і технології навчання для розвитку іншомовної

комунікативної компетентності; здатність інтегрувати всі види мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письмо) у процесі навчання.

Інформаційно-цифрова компетентність (А3):

здатність використовувати цифрові інструменти та онлайн-платформи для організації навчання англійської мови; уміння створювати інтерактивні навчальні матеріали для розвитку мовленнєвих навичок учнів; здатність застосовувати цифрові технології для оцінювання та моніторингу навчальних досягнень учнів.

Організаційна компетентність (Г2):

здатність організовувати освітній процес з англійської мови в умовах профільного навчання; уміння планувати та структурувати уроки відповідно до освітніх цілей і потреб учнів; здатність створювати сприятливе іншомовне освітнє середовище для активної комунікації.

Оцінювально-аналітична компетентність (Г3):

здатність здійснювати оцінювання рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності учнів; уміння аналізувати результати навчання та коригувати освітній процес; здатність застосовувати формувальне оцінювання та надавати ефективний зворотний зв'язок.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

Знати:

- нормативно-правові засади організації освітнього процесу в старшій школі та дидактичні моделі реалізації іншомовної освіти;
- структурно-змістові особливості типової освітньої програму для 10–12 класів; принципи створення навчальних програм;
- методологічні засади проектування авторських робочих програм на основі інваріантних моделей та стандартів профільного навчання;
- дидактичні інструментарій для реалізації міжпредметної інтеграції та стратегій викладання мови на академічному та профільному рівнях;
- функціональний потенціал цифрових інструментів для навчання англійської мови у старшій школі;
- критерії та методи оцінювання навчальних досягнень учнів.

Уміти:

- моделювати змістове наповнення та методичну структуру уроків англійської мови у старшій профільній школі;
- оперувати сучасним методичним інструментарієм реалізації профільного навчання англійської мови академічному ліцеї;
- інтегрувати англійську мову з іншими предметами; використовувати цифрові інструменти й мультимедійні ресурси;
- впроваджувати сучасні форми об'єктивного оцінювання для системної діагностики навчальних результатів учнів.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Оцінювання результатів навчання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості та компетентнісної спрямованості. Підсумковий результат залежить від активності слухачів під час опрацювання навчальних матеріалів, участі у лекційних і практичних заняттях (синхронно або асинхронно), виконання індивідуальних завдань і результатів підсумкового тестування.

З урахуванням сучасних умов організації освітнього процесу передбачено можливість навчання в синхронному або асинхронному форматі. Слухачі мають доступ до відеозаписів занять у разі відсутності. Обов'язковим компонентом є виконання практичних завдань, що передбачають розроблення фрагментів занять, інтерактивних вправ, кейсів або навчальних матеріалів з англійської мови. Оцінювання здійснюється за такими критеріями: методична доцільність, практична спрямованість, креативність, адаптивність до умов профільного навчання.

Максимальна кількість балів за одне практичне завдання становить 10 балів, мінімальна — 6 балів. Допуск до підсумкового тестування здійснюється за умови виконання всіх практичних завдань та набрання не менше 48 балів.

Документ про підвищення кваліфікації видається за умови успішного виконання навчального плану та отримання сумарного результату не менше 108 балів, що включає результати практичної частини (не менше 48 балів) і підсумкового тесту (не менше 60 балів).

Підсумковий тест складається з трьох блоків, максимальна кількість балів - 100. Результат від 60 балів вважається достатнім для успішного завершення навчання; у разі отримання нижчого результату передбачено повторне проходження тестування після додаткового опрацювання матеріалу.

Важливою складовою завершення програми є рефлексивний блок «Мій професійний розвиток», який передбачає самооцінювання сформованості компетентностей до і після навчання, аналіз власного прогресу та визначення подальших напрямів професійного зростання.

Документ про підвищення кваліфікації: свідоцтво.

Вартість: 1050 гривень.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено проведення інтерактивних лекцій, спрямованих на ознайомлення слухачів із сучасними підходами до організації навчання іноземних мов у старшій профільній школі, а також із новими освітніми інструментами та технологіями.

Практична складова програми базується на поєднанні різних форм активного навчання, зокрема методичних практикумів, воркшопів із проєктування навчальних занять, майстерень зі створення дидактичних матеріалів, симуляційних вправ, рольових ігор та тренінгів, орієнтованих на розвиток комунікативної компетентності. Такий підхід забезпечує формування практичних умінь застосування сучасних методик викладання англійської мови в умовах профільного навчання.

Підсумковий контроль передбачає проходження тестування, що складається з трьох блоків: завдання з вибором однієї правильної відповіді, встановлення відповідностей та короткі відповіді на практично орієнтовані ситуації. Максимальна кількість балів становить 100. Також програмою передбачено використання інструментів аналізу результатів, зокрема інтерпретаційної шкали, яка дозволяє визначити рівень сформованості професійних компетентностей слухачів, а також елементи самооцінювання та рефлексії з метою відстеження динаміки професійного розвитку.

Зміст програми структуровано у чотири модулі. Модуль 1. «Нормативно-правове забезпечення профільного навчання англійської мови у старшій профільній школі» охоплює засади Державного стандарту профільної середньої освіти, структуру та зміст типової освітньої програми, базовий навчальний план, а також вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів відповідно до рівнів володіння англійською мовою. Модуль 2. «Моделювання змісту освіти та організація освітнього простору в академічному ліцеї» включає питання аналізу та адаптації модельних навчальних програм, розроблення й упровадження навчальних програм з англійської мови, а також організацію освітнього простору та використання змішаного навчання. Модуль 3. «Особливості викладання англійської мови на основному та поглибленому рівнях» висвітлює специфіку навчання на різних рівнях, особливості інтегрованих курсів, розвиток критичного мислення, використання цифрових інструментів і технологій, а також побудову індивідуальних освітніх траєкторій учнів. Модуль 4. «Оцінювання результатів навчання англійської мови у профільній школі» охоплює підходи, види та критерії оцінювання, особливості оцінювання обов'язкових і вибіркового компонентів, застосування сучасного інструментарію оцінювання, включно з цифровими засобами, а також розвиток навичок самооцінювання і рефлексії.

На завершальному етапі слухачі складають підсумковий тест, що містить 25 завдань. Максимальна кількість балів -100, прохідний бал - 60. Учасники, які успішно виконали всі вимоги програми та склали тестування, отримують свідоцтво про підвищення кваліфікації.

Загальний обсяг програми становить 30 годин, з яких 6 годин відведено на лекційні заняття, 16 годин - на практичну роботу, 6 годин - на самостійне опрацювання матеріалу та 2 години - на підсумковий контроль.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СТАРШІЙ ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ					
Тема 1.1. Засади Державного стандарту профільної середньої освіти з англійської мови	2	-	1	-	3
Тема 1.2. Типова освітня програма та навчальні плани з англійською мови для академічних ліцеїв	2	-	1	-	3
Разом за модулем	4	-	2	-	6
МОДУЛЬ 2. МОДЕЛЮВАННЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ В АКАДЕМІЧНОМУ ЛІЦЕЇ					
Тема 2.1. Модельні навчальні програми з англійської мови: складники та адаптація	2	-	1	-	3
Тема 2.2. Навчальні програми з англійської мови: розроблення, затвердження, упровадження	2	2	-	-	4
Тема 2.3. Організація освітнього простору для навчання англійської мови в академічному ліцеї	-	-	1	-	1
Разом за модулем	4	6	2	-	8
МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА ОСНОВНОМУ ТА ПОГЛИБЛЕНОМУ РІВНЯХ					
Тема 3.1. Особливості викладання англійської мови та інтегрованих	2	3	-	-	5

курсів на основному й поглибленому рівнях					
Тема 3.2. Використання цифрових інструментів і технологій у навчанні англійської мови	-	2	-	-	2
Тема 3.3. Індивідуальні освітні траєкторії у викладанні англійської мови	-	1	-	-	1
Разом за модулем	2	6	2	-	8
МОДУЛЬ 4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ					
Тема 4.1. Підходи до оцінювання результатів навчання англійської мови у старшій профільній школі	2	-	1	-	3
Тема 4.2. Інструментарій оцінювання результатів навчання англійської мови	-	2	1	-	3
Разом за модулем	2	2	2	-	6
Підсумкові заходи	-	-	-	2	2
Усього	12	10	6	2	30

3.ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СТАРШІЙ ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ

Тема 1.1. Засади Державного стандарту профільної середньої освіти з англійської мови

Зміст і структура Державного стандарту профільної середньої освіти у мовній галузі. Наступність між базовою та профільною ланками НУШ. Базовий навчальний план профільної середньої освіти з англійської мови. Компетентнісний потенціал мовної освітньої галузі та базові знання. Синхронізація вимог до результату навчання з рівнями CEFR (B1/B2).

Тема 1.2. Типова освітня програма з англійської мови для академічних ліцеїв.

Структура та зміст Типової освітньої програми для 10–12 класів у частині англійської мови. Типовий навчальний план як інструмент автономії закладу. Обов'язкові та вибіркові освітні компоненти. Методика інтеграції міжгалузевих курсів. Форми організації освітнього процесу. Засади створення освітньої програми закладу освіти на основі Типової програми.

МОДУЛЬ 2. МОДЕЛЮВАННЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ В АКАДЕМІЧНОМУ ЛІЦЕЇ

Тема 2.1. Модельні навчальні програми з англійської мови: складники та адаптація.

Модельні навчальні програми для обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів. Складники модельних програм з англійської мови. Модифікація змісту під академічний профіль ліцею. Вимоги до програм основного та поглибленого рівнів. Алгоритм адаптації програм до специфіки закладу освіти та профілю навчання.

Тема 2.2. Навчальні програми з англійської мови: розроблення, затвердження, впровадження.

Розроблення навчальних програм на основі модельних навчальних програм. Принципи освітнього дизайну: від мети до результату. Ідеї для створення навчальних програм для спецкурсів та факультативів. Процедура затвердження та впровадження програм у закладі освіти.

Тема 2.3. Організація освітнього простору для навчання англійської мови в академічному ліцеї.

Сучасні вимоги до організації освітнього простору та матеріально-технічного забезпечення. Функціональний огляд LMS-платформ (Google Classroom, Moodle, Canvas). Технології змішаного навчання: «перевернутий клас» (Flipped Classroom), ротаційні моделі, гнучка модель (Flex). Платформи дистанційного навчання та їхні функціональні можливості. Використання BYOD-технологій та хмарних сервісів для групової проєктної діяльності.

МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА ОСНОВНОМУ ТА ПОГЛИБЛЕНОМУ РІВНЯХ

Тема 3.1. Особливості викладання англійської мови та інтегрованих курсів на основному й поглибленому рівнях.

Особливості роботи на рівнях B1 та B2. Методика CLIL (Content and Language Integrated Learning). Особливості викладання інтегрованих курсів. Розвиток критичного мислення через інтеграцію освітніх галузей. Командна

робота педагогів. Учитель як фасилітатор: стратегія супроводу замість контролю.

Тема 3.2. Використання цифрових інструментів і технологій у навчанні англійської мови.

Цифрові інструменти та їхній потенціал для профільної середньої освіти. Огляд сучасних освітніх онлайн-платформ. Створення та адаптація цифрових навчальних матеріалів. Потенціал генеративного ШІ для персоналізації навчання. Огляд інструментів для гейміфікації та візуалізації. Цифрова грамотність та етика в епоху AI.

Тема 3.3. Індивідуальні освітні траєкторії у викладанні англійської мови

Роль вчителя у проектуванні ІОТ. Побудова індивідуального плану розвитку учнів засобами англійської мови. Стратегічне бачення ролі вчителя англійської мови у супроводі здобувачів освіти. Саморегульоване навчання та інструменти підвищення мотивації старшокласників.

МОДУЛЬ 4.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ

Тема 4.1. Підходи до оцінювання результатів навчання англійської мови у старшій профільній школі

Види та функції оцінювання. Валідність загальних та предметних критеріїв. Загальні критерії та предметні критерії. Особливості оцінювання обов'язкових освітніх компонентів. Специфіка оцінювання обов'язкових та вибіркових курсів. Вибір закладом освіти власної шкали оцінювання й системи оцінювання, визначеної законодавством.

Тема 4.2. Інструментарій оцінювання результатів навчання англійської мови

Характеристики ефективного формувального та підсумкового оцінювання. Техніки самооцінювання і взаємооцінювання учнів. Застосування цифрових інструментів для діагностики прогресу. Розвиток рефлексивних навичок у процесі навчання англійської мови. Особливості оцінювання в очному, дистанційному й змішаному навчанні.

3.1. Орієнтовний перелік практичних занять

1. До теми «Модельні навчальні програми з англійської мови: складники та адаптація» - тренінг-практикум «Конструювання та адаптація модельних програм з англійської мови відповідно до профілю закладу освіти».

2. До теми «Організація освітнього простору для навчання англійської мови в академічному ліцеї» - методичний воркшоп «Освітній простір учителя англійської мови: від аудиторії до цифрового середовища».
3. До теми «Особливості викладання англійської мови та інтегрованих курсів на основному й поглибленому рівнях» - тренінг «Диференціація та інтеграція у викладанні англійської мови: стратегії для основного та поглибленого рівнів».
4. До теми «Використання цифрових інструментів і технологій у навчанні англійської мови» - методичний практикум «Цифровий інструментарій учителя англійської мови: створення, адаптація та впровадження навчального контенту».
5. До теми «Підходи до оцінювання результатів навчання англійської мови у старшій профільній школі» - тренінг «Сучасні підходи до оцінювання в навчанні англійської мови: від критеріїв до практики».

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Розроблення цифрових інструментів для оцінювання рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності.
2. Створення моделі інтенсивного курсу з англійської мови, спрямованого на подолання навчальних прогалин у старшій школі.
3. Формування індивідуального набору технік психоемоційної стабілізації учнів у процесі іншомовного навчання.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Деякі питання соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі таких, що можуть загрожувати їх життю та здоров'ю: постанова Кабінету Міністрів України від 04 жовтня 2018 року № 800 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2018-%D0%BF#Text>
2. Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898: станом на 2.09.2022. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrainska-shkola-2/derzhavniy-standart-bazovoi-serednoi-osviti>

Основна література

3. Бичко Г., Терещенко В. Навчальні втрати: сутність, причини, наслідки та шляхи подолання. УЦОЯО. 2023. URL: https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2023/04/Learning-losses_Ukraine.pdf
4. Головатенко Т. Тенденції підготовки вчителів до впровадження травма-інформованого навчання: досвід розвинутих країн. *Освітологія*. 2023. № 12. С. 42-54. URL: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/article/view/179>

5. Діагностика та компенсація освітніх втрат у загальній середній освіті України: методичні рекомендації/кол. автор.; за загальною редакцією О. М. Топузова; укл. М. В. Головка. Київ: Педагогічна думка. 2023. 187 с. URL: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2023/10/Osvitni_vtraty.pdf
6. Посібник для вчителів: нові можливості подолання освітніх втрат у школах. URL: <https://mon.gov.ua/tag/nadoluzhennia-osvitnikh-vtrat?&tag=nadoluzhennia-osvitnikh-vtrat>
7. Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу. Навчально-методичний посібник/ Андреевкова В. Л., Войцях Т. В., Гриців І. П., Мельничук В. О., Сабліна Н. О., Флярковська О. В., Харківська Т. А. К. 2023. 126 с. URL: <https://gdc.cprpp.org.ua/news/1691339190/>
8. Рекомендації щодо організації програм з надолуження освітніх втрат. UNICEF. 2023. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2023/07/31/Unicef.Immmediate.actions.frame.proofreading.ua.1-31.07.2023.pdf>
9. Топузов О., Головка М., Локшина О. Освітні втрати в період воєнного стану: проблеми діагностики та компенсації. *Український педагогічний журнал*. 2023. № 1. С. 5–13.
URL: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/640>
10. Тьюторські інструменти для вчителя в школі. Досвід реалізації проекту з надолуження освітніх втрат «Освітній Суп» від ГО «Навчай для України». 2024. URL: https://teachforukraine.org/educational_recovery_materials/
11. Щербакова О.О., Кондрацька Л.В., Беженська А.А. Вікові особливості психоемоційного стану підлітків в умовах війни. URL: <http://habitus.od.ua/journals/2023/55-2023/11.pdf>
12. Як стати ментором для школярів. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/how-to-become-a-mentor-for-schoolchildren>